

Rusland werkt aan innovaties; een kans?

Cultus Agro Advies spreekt op boomkwekerijconferentie in Moskou

Op 7 en 8 februari is er in Moskou een boomkwekerijconferentie geweest. Het was de zesde keer dat deze conferentie is gehouden. Cultus Agro Advies was op uitnodiging twee dagen van de partij.

Auteur: Dirand van Wijk

Afgelopen november zijn wij als Cultus Agro Advies tijdens de conferentie in Warschau (Polen) in contact gekomen met de Russische boomkwekersbond. Naar aanleiding van de presentatie in Polen is Cultus uitgenodigd om dit ook in Rusland te komen doen. Het is even een afweging geweest, maar uiteindelijk is de uitnodiging geaccepteerd. De boomkwekerij in Rusland is startende. Er zijn nog relatief weinig bedrijven en de teelten zijn nog niet erg divers. Reden genoeg voor een volle conferentietweedaagse, met veel belangstellenden.

Het aantal boomkwekers in Rusland wordt geschat op 400. Velen daarvan zijn net gestart

De Russische boomkwekersvereniging

De Russische boomkwekersvereniging organiseert jaarlijks een conferentie voor haar leden en genodigden. Dit jaar de zesde editie, georganiseerd door de *Russian Nursery Association*. De boomkwekersvereniging bestaat nog slechts uit 123 leden, maar is groeiende. De vereniging

is op zoek geweest naar een goed internationaal programma waarin noviteiten naar voren gebracht werden. Dit jaar was het voor het eerst internationaal, met sprekers uit Duitsland (Heinrich Lösing), België (Jan van Herreweghe) en vanuit Nederland dus Cultus Agro Advies (Dirand van Wijk). De conferentie, die altijd plaatsvindt in de eerste week van februari, is voor leden en genodigden en is altijd tweedaags. Elke deelnemer betaalt 250 euro voor deelname aan de conferentie, diners, hotelovernachting en het avondfeest. Voor deze conferentie hadden zich 500 deelnemers ingeschreven, een aantal dat volgens de organisatie elk jaar stijgende is. Op de conferentie waren ook veel deelnemers uit omliggende landen, zoals Oekraïne, Belarus en Georgië aanwezig. Doel van de bijeenkomst is kennisuitwisseling op allerlei vlakken en hiervoor wordt deze tweedaagse ten volle benut. Omdat de afstanden tussen de kwekers groot zijn, wordt er ook veel waarde gehecht aan het informeel samenzijn en is de avondbijeenkomst ook van wezenlijk belang.

Rusland algemeen

Voorafgaand aan de conferentie hebben wij ons mogen oriënteren op de stad Moskou. Een gigantische stad met 11 miljoen geregistreerde

Hans Pijpers (links) en Dirand van Wijk op Rode Plein Moskou.

Opplant van een moerhoek met coniferen

inwoners, maar naar alle waarschijnlijkheid wonen er zo'n 15 miljoen mensen in deze metro-pool. Het is moeilijk voor te stellen, maar je doet er twee uur over voordat je in het centrum van de stad bent. Van alle inwoners wonen ongeveer 8 miljoen mensen in een flat. Je merkt aan alle kanten dat dit land vanuit een beschermd regime komt en nu op zoek is naar een vrijere economie. Dat zit dan ook in de cultuur van de mensen. Ze beseffen dat ze nog een hele weg te gaan hebben, maar hebben vertrouwen in hun toekomst. In Rusland wonen in totaal 170 miljoen mensen. Het land heeft een oppervlak dat tweemaal zo groot is als Amerika. Het internationaal denken begint zich te ontwikkelen. Momenteel spreekt nog slechts drie procent van de bevolking Engels, maar dat zal snel stijgen.

Productie boomkwekerij Rusland

Het aantal boomkwekers in Rusland wordt geschat op 400. Velen daarvan zijn net gestart. Het oppervlak per bedrijf varieert tussen de 1 en 300 hectare. Het aantal bedrijven met een oppervlak boven de 100 hectare is kleiner dan tien. Wat gekweekt wordt, is vaak vraagafhankelijk. De eerste kwekers gaan voor hun oriëntatie naar beurzen in het Westen. Daarbij wordt in het Westen dan ook vaak plantmateriaal gekocht, dat verder wordt doorgeweekt in het land zelf. Men hecht grote waarde aan goed uitgangsmateriaal. Behalve naar het sortiment in het Westen, kijkt men natuurlijk naar de mogelijkheden in het land zelf. Men realiseert zich dat er in Rusland een

landklimaat heerst, waarbij de winters strenger zijn en de zomers heter. Men richt zich in het begin vaak op de vollegrond, maar steeds meer kwekers hebben een combi van potten en vollegrond. Bedrijven met alleen containerteelt zijn er nog maar weinig en de mechanisatie staat nog op een laag peil, wat met name te maken heeft met het feit dat arbeid (nu nog) goedkoop is. Je ziet hier ook veel tijdelijke krachten uit China. De mechanisatie begint wel langzaam op gang te komen, maar dat heeft tijd nodig.

De Russische boomkwekerij werkt volop aan innovatie.

Men is er zich van bewust dat er mogelijkheden zijn voor nu en in de toekomst

Programma dag 1

De eerste dag was geheel gevuld met Russische sprekers. De opening werd verzorgd door voorzitter Irina Savvateeva. Zij heeft zelf een kwekerij. In haar toespraak ging ze nader in op de ontwikkeling van de sector en zei ze dat het voor alle kwekers van belang is om zich steeds meer internationaal te gaan oriënteren. Aansluitend kwam een verhaal vanuit het onderzoek, waarin werd verteld wat de ervaringen zijn met Hortensia, Spirea, Weigelia e.a., met betrekking tot de

omstandigheden in Rusland. Thema daarbij was: waarom kweek je wat? Aansluitend werd er een verhaal verteld over de mogelijkheden van gps-technieken. Ondanks het feit dat dit hier nog allemaal in de kinderschoenen staat, was de aandacht daarvoor groot. Een volgende presentatie ging over een paar voorbeeldbedrijven. In Rusland betekent dat, dat dit bedrijf best 1.000 km verderop kan liggen; afstand speelt hier duidelijk minder een rol. Als laatste sprak een inleider over de huidige statistieken. De afzet is momenteel sterk verspreid; de export is zich langzaam aan het ontwikkelen.

De export kan op dit moment als volgt worden ingedeeld:

Europa	35%
met name tuincentra (Jardiland – Dehner - Villa Verde - Intratuin)	
China	20%
Oekraïne	10%
Overig	35%
(met name voormalige Sovjetlanden)	

Geconcludeerd kan worden dat de afzet zich nog ontwikkelt en meer internationaal zal worden.

Voor de interne afzet zijn de volgende getallen te geven:

Tuincentra	35%
Bij kwekerij	30%
Hoveniers	20%
Uitgangsmateriaal	10%
Overig	5%

Men ziet duidelijk toekomst voor de tuincentra, die nu nog minder ontwikkeld zijn. De eerste mooie grote tuincentra zijn er, en die zal men in de steden verder zien groeien. Met 15 miljoen inwoners in alleen al Moskou, ziet de boomkwekerijsector ook kansen voor de toekomst. Hierbij zal de kweek in potten van belang worden, omdat in de steden veel mensen wonen die klein zijn behuisd.

Programma dag 2

Op de tweede dag kwamen de internationale sprekers aan bod. Zelf mocht ik een presentatie geven over:

Ontwikkelingen ziekten en plagen in de boomkwekerij

Hierbij is aandacht besteed aan de ziekten op

diverse gewassen, de herkenning van de verschillende symptomen en de preventieve mogelijkheden. Met name voor de herkenning was er veel aandacht. Men was er zich niet van bewust dat er een koppeling te maken is tussen gewas en ziekten. Momenteel wordt er nog vaak gewerkt met algemene breedwerkende middelen, maar men is zich ervan bewust dat dit in de toekomst zal gaan veranderen. Aangegeven werd dat veel van de mogelijkheden en middelen die wij hebben, in Rusland niet beschikbaar zijn of nog te duur zijn. Men stond open voor de ontwikkeling daarin, maar realiseert zich dat er nog een lange weg te gaan is.

Mogelijkheden van de geïntegreerde teelt in de boomkwekerij

Tijdens de tweede presentatie werd aangegeven wat de huidige mogelijkheden en ontwikkelingen zijn. Omdat de hoeveelheid kassen nog zeer beperkt is, stond dit onderwerp wat verder van de Russen af. Ook hierbij zou men de stap wel willen maken. Opvallend is op dit moment het gebruik van plantversterkers. Het gebruik hiervan is al vrij algemeen. Op de bedrijvenmarkt waren ook diverse bedrijven die deze producten aanboden. De producten die gebruikt worden, hebben een lage prijs en versterken de plant. Ook hierdoor kan een uitgestelde aantasting gerealiseerd worden.

Je ziet hier ook veel tijdelijke krachten uit China.

De mechanisatie begint wel langzaam op gang te komen, maar dat heeft tijd nodig

Vanuit Duitsland was er een lezing over het gebruik van herbiciden in de boomkwekerij. Momenteel mag men in Rusland nog veel middelen gebruiken die in Nederland allang verdwenen zijn. De verwachting is echter dat men ook hier op korte termijn andere middelen gaat gebruiken. Ondanks het feit dat er veel goedkope arbeid is, realiseert men zich dat er op termijn meer gebruikgemaakt zal worden van herbiciden. Aansluitend was er een lezing over de ontwikkelingen van virussen in de boomkwekerij. Hierbij kwamen met name de vaste planten aan bod. De problematiek neemt toe, maar leeft nu nog wat minder.

Afsluitend

De Russische boomkwekerij werkt volop aan innovatie. Men is er zich van bewust dat er mogelijkheden zijn voor nu en in de toekomst. Het aantal inwoners van het land zelf en de economie die verder wordt geopend, moeten daarbij helpen. Er zijn veel startende bedrijven die vaak beginnen met vollegrond en dan verdergaan met de pottenteelt. Specialisatie bevindt zich nog in een heel pril stadium. Momenteel zijn de belangrijkste gewasgroepen sierheesters, coniferen en vaste planten. Rozen en laanbomen maken een eerste start. De toelevering van producten verloopt nog moeizaam, gezien het geringe aantal bedrijven. De productie is nu met name plaatselijk, maar men zal zich verder gaan richten op de exportmogelijkheden. Voor ons als Nederland liggen er kansen. De taal is nu nog een belemmering, maar er liggen zeker mogelijkheden voor de toekomst. Al met al was het een hele ervaring voor ons en voor hen, waarbij de insteek is samen te kijken naar een vervolg.

Conferentie Russische boomkwekersvereniging

Bedrijvenmarkt conferentie Russische boomkwekersvereniging

Zaailingen Picea onder doek